

sestä bensiininjakeluasemalla ja tarkoin noudattamaan kaikkia viranomaisten antamia järjestys- y. m. määräyksiä sekä pitämään kaupan tavaraa, joka hinltaan ja laadultaan vastasi paikkakunnalla muuten myytävää samaa tavaraa.

Etelä-Suomen voimaosakeyhtiön johdot. Etelä-Suomen voimaosakeyhtiön ilmoitettua, että sen linja-aukea oli joutunut Puodinkylän ja Herttoniemen tilain maalla käynnissä olevien maan- ja rautatietöiden tielle ja tähän viitaten anottua saada vetää johtonsa uutta linjaa myöten osaksi kaupunkiin yhdistetyn alueen, osaksi tämän ulkopuolella olevien, kaupungin omistamien alueiden kautta, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ myöntyen yhtiön anomukseen oikeuttaa tämän vetämään johtonsa Kulosaaresta Mustikkamaan ja Sörnäisten niemekkeen yli kaupungin sähkölaitokseen rakennuskonttorin kaupungin- asemakaavaosaston laatiman, n:o:lla 1,292 merkityn kartan tarkemmin osoittamalla tavalla seuraavin ehdoin:

a) jollei kaupungin ja voimayhtiön välisen joulukuun 31 p:nä 1931 päättyvän hankintasopimuksen sijaan tehdä uutta sopimusta, on yhtiön kuuden kuukauden kuluttua ilmoituksen saamisesta poistettava johtonsa kaupunkiin yhdistetyltä alueelta;

b) alueen vuosivuokra määrätään 5 markaksi ja vuokra-aika kestämään niin kauan kuin yhtiö uuden sopimuksen mukaan hankkii sähkövoimaa kaupungin sähkölaitokselle;

c) voimayhtiö sitoutuu omalla kustannuksellaan suorittamaan kaikki ne johtojen siirrot, jotka voivat tulla kysymykseen sekä tällä että muilla kaupungin omistamalla maalla olevilla linjan osilla, ottamatta huomioon, kumpi sopimuspuoli on mahdollisia muutoksia vaatinut, sekä korvaa arvioinnin mukaan kaupungille kaikki näistä töistä sille aiheutuneet vahingot, kuten kaadetut puut y. m., minkä ohessa yhtiön on noudatettava kaupungin viranomaisten puheenalaisten töiden suorittamisesta antamia tarkempia määräyksiä;

d) johtoaukeaa rakennettaessa on yhtiön otettava huomioon rautatiehallituksen antamat, rautatienalueen leikkaamista koskevat määräykset sekä alistuttava noudattamaan tästä asiasta vastedes ehkä annettavia muutettuja määräyksiä. Nämäkin työt yhtiö suorittaa omalla kustannuksellaan; sekä

e) voimayhtiö sitoutuu kustantamaan sen omissa sekä puhelinyhtiöiden laitteissa tarpeellisiksi käyvät muutokset, jotta vältettäisiin vahingolliset häiriöt Puodinkylän, Herttoniemen, Kulosaaren ja Helsingin kaksilankaisissa puhelinjohdoissa.

4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Kaupungin virastojen, hallitusten ja lautakuntain huoneistot. Kaupungin- hallitus lähetti valtuustolle esityksen ²⁾ eräiden kaupungin virastojen ja laitosten muuttamisesta uusiin huoneistoihin ja lausui siinä, että hallitus ehdotusta laatiessaan ensi sijassa oli pyrkinyt järjestämään lisätilaa sellaisille virastoille, joissa tilanahtaus oli ollut suurin. Kuitenkin oli tämän ohessa

¹⁾ Kvsto 26 p. elok. 29 §. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 3.

otettu huomioon, että huoneistojen järjestelyn täytyi jäädä väliaikaiseksi, kunnes oli tehty lopullinen päätös kauan suunniteltujen virastotalon, kaupungintalon, keskuspoliisitalon ja raatihuoneen rakentamisesta.

Kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan maistraatti sekä rakennustarkastuskonttori siirrettäisiin Aleksanterinkadun taloon n:o 26, joka siihen asti oli ollut keskuspoliisin, liikennepoliisin ja raittiuspoliisin hallussa, ja sen raatihuoneessa olevat huoneistot luovutettaisiin raastuvanoikeudelle.

Poliisilaitoksen edellä mainituille osastoille, poliisin ratsastavalle osastolle ja poliisikoululle luovutettaisiin viisi Sofiankadun puoleista kerrosta ent. Stockmannin talosta, minkä lisäksi ullakkokerrokseen mahdollisesti sisetettäisiin voimistelusalit. Poliisilaitoksen etsivä osasto saisi raatihuoneen Sofiankadun puoleisessa läntisessä siipirakennuksessa sijaitsevien huoneitensa lisäksi käytettäväkseen ratsastavan poliisin siirtyessä toisaalle vapautuvat huoneet sekä erään talonmiehenhuoneiston.

Verotusvalmistelukunnalle varattiin ehdotuksessa Aleksanterinkadun n:o 28 sijaitsevan ent. Stockmannin talon koko ensimmäinen ja toinen kerros. Saman talon kolmannen kerroksen kaupunginhallitus ehdotti luovutettavaksi henkikirjoittajalle ja lastensuojelulautakunnalle ja osan neljättä kerrosta mahdollisesti lastentarhain kanslialle, kun taas loput viimeksi mainitusta kerroksesta sekä kolmannessa kerroksessa valopihaan päin oleva katettu parveke jäisivät käyttämättä.

Kaupungintalossa sijoitettaisiin hallituksen ehdotuksen mukaan kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto alaosaosastoinen rakennuksen itäosan ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kerrokseen, rakennuskonttorin huone-
rakennusosasto rakennuksen länsiosan kolmanteen kerrokseen, tilastotoimisto revisionikonttorin entiseen huoneistoon, toisen kerroksen Sofiankadun puoleiseen osaan, minkä lisäksi toimistolle luovutettaisiin tulenkestävä holvi ja tarpeelliset kellarit, kaupunginhallitus ensimmäisen ja toisen kerroksen länsiosaan sekä kaupunginvaltuuston istuntosali ja tarpeelliset ryhmien kokoushuoneet ent. seurahuoneen juhlerokoksessa oleviin rahatoimiston huoneistoihin.

Edellyttäen, että kaupunki osti Helsingin osakepankin Pohj. Esplanaadikadun n:o 15 sijaitsevan talon ¹⁾, hallitus ehdotti, että koko tämä rakennus varattaisiin rahatoimistolle lukuun ottamatta ainoastaan pohjoisen siipirakennuksen kolmatta kerrosta, joka olisi varattava revisionikonttorille. Välttämättömän, mukavan yhteyden aikaansaamiseksi kaupunginhallituksen ja rahatoimiston välille olisi kuitenkin rakennettava silta kaupungintalosta rahatoimiston rakennukseen.

Kaupunginhallituksen ehdotuksen toteuttamisesta arvioitiin aiheutuvan kustannuksia 196,000 markkaa raastuvanoikeuden huoneistojen osalta, 807,000 markkaa maistraatille luovutetun rakennuksen osalta, missä porraskäytävä oli rakennettava uudestaan ja mihin järjestettäisiin keskuslämmitys, 2,247,000 markkaa ent. Stockmannin talon huoneistojen osalta, 1,036,000 markkaa kaupungintalon osalta, ensi sijassa kaupunginvaltuuston huoneistoista, joissa m. m. keskuslämmitys ja parkettilatitiat oli uudestaan teetettävä, sekä 100,000 markkaa rahatoimiston ja revisionikonttorin huoneistojen osalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen huoneistojen osoittamisesta edellä mainituille kaupungin virastoille sekä niissä

¹⁾ Ks. tätä kert. s. 7. — ²⁾ Kvsto 18 p. maalisk. 7 §.

suoritettavista korjaustoista ja oikeutti hallituksen käyttämään tämän ehdotuksen toteuttamiseen kaupungintaloon sekä Osakeyhtiö Stockmannilta ostettuihin kiinteistöihin järjestettävien virastohuoneistojen sisustamista varten talousarvioon merkityn määrärahan, 4,370,000 markkaa.

Hemgårdin lastentarhan huoneisto. Kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁾ lastentarhain johtokunnan anomuksen, että Hemgårdin lastentarhalle vuokrattaisiin huoneisto Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 4:n omistamasta Mäkelänkadun talosta n:o 45.

Helsingin käsityökoulun huoneisto. Helsingin käsityökoulun anottua, että sen kutomolle ja ompelimolle vuokrattaisiin huoneisto Töölönkadun tontilla n:o 28 sijaitsevasta ammattienedistämislaitoksen talosta kaupunginhallitus oli ollut sitä mieltä, että kaupungin mikäli mahdollista tuli välttää uusien huoneistojen vuokraamista, mutta että koululle sensijaan voitiin osoittaa huoneisto Kansakoulukadun varrella olevasta uudesta ammattikoulutalosta, jonka ullakkokerroksen länsiosassa oli n. 142 m²:n laajuinen käyttämätön ja ainoastaan osaksi sisustettu sali, minkä lisäksi koulun ompelimolle voitaisiin luovuttaa kaksi samassa kerroksessa olevaa yhden huoneen ja keittiön huoneistoa. Koska asia oli kiireellinen, koulu kun jo syyskuun 1 p:nä tarvitsi uuden huoneiston, kaupunginhallitus oli antanut ryhtyä puheena olevan huoneiston sisustustoihin ja anoi, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi tämän toimenpiteen. Valtuusto hyväksyi ²⁾ hallituksen esityksen samalla päättäen toistaiseksi luovuttaa edellä mainitut Kansakoulukadun ammattikoulutalon ullakkokerroksen länsiosan huoneistot Helsingin käsityökoulun käytettäväksi sekä myöntää vuoden tilierotuksesta 25,000 markan määrärahan niiden kunnostamiseen.

Verhoilija-ammattikoulun avustaminen. Verhoilija-ammattikoulun anottua, että kaupunki ottaisi koulun haltuunsa, ja sittemmin muutettua anomustaan siten, että kaupunki myöntäisi sille vuotuisen avustuksen, ammattiopetuslaitosten johtokunta esityksestä antamassaan lausunnossa oli pitänyt mainitun koulun yhdistämistä valmistavaan poikain ammattikouluun hyvin suotavana. Koska tämä kuitenkin ei käynyt päinsä sen johdosta, että viimeksi mainitun koulun huoneistossa ei ollut tilaa uudelle osastolle, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ avustaa verhoilija-ammattikoulua toistaiseksi luovuttamalla vuokrattomasti sen käytettäväksi kaupungin omistamassa Heikinkadun talossa n:o 17 sijaitsevan huoneiston elokuun 1 p:stä lukien.

Korkeasaaren ravintola. Kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾ kaupunginhallituksen esityksen Korkeasaaren ravintolan vuokraamisesta keskuskeittolalle.

Määräraha teurastamolle. Teurastamon rakennustoimikunnan käytettäväksi myönnettiin ⁵⁾ aikaisemmin osoitettujen 9,500,000 markan lisäksi kaupunginkassasta 10,000,000 markan suuruinen ennakkomäärä, jonka tuli sisältyä vuoden 1932 talousarvioon merkittävään teurastamon rakennusmäärärahaan.

Asuinrakennuksen rakentaminen kulkutautisairaalan alueelle. Täyttäen kaupunginvaltuuston antaman tehtävän ⁶⁾ kaupungin yleisten töiden hallitus lähetti valtuustolle kolmet uudet vaihtoehtoiset piirustukset kulkutautisairaalan alueelle rakennettavaa asuinrakennusta varten. Näistä piirustuksista ensimmäiset käsittivät viisikerroksisen, 122 huonetta sisältävän rakennuksen, toiset nelikerroksisen, 116 huonetta sisältävän ja kolmannet nelikerroksisen,

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 11 §; ks. myös tätä kert. s. 23. — ²⁾ S:n 26 p. elok. 17 §. — ³⁾ S:n 16 p. jouluk. 22 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. maalisk. 8 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. elok. 26 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 30.

99 huonetta sisältävän rakennuksen. Samalla hallitus lausui, että se samoin kuin kaupunginarkkitehti ja kaupungin sairaalain hallitus puolestaan kannatti alkuperäisten luonnospiirustusten hyväksymistä, joiden mukaan kyseinen asuinrakennus tehtäisiin viisikerroksiseksi 60 metrin pituisin julkisivuin ja sisältäisi 144 huonetta. Tämän suunnitelman toteuttamisen arvioitiin tulevan maksamaan 6,984,000 markkaa laskettuna 360 markan yksikköhinnan mukaan m³:ltä. Kaupunginvaltuusto, joka katsoi selvitetyn, ettei pienempi rakennus tyydyttäisi tarvetta, päätti ¹⁾ kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä ensiksi laaditut luonnospiirustukset kulkutautisairaalan alueelle teetetävää 144 huonetta käsittävää asuinrakennusta varten. Hallitukselle annettiin tehtäväksi näiden perusteella ja mahdollisimman suurta säästäväisyyttä noudattaen laatia rakennuksen pääpiirustukset ja kustannusarvio.

Kivelän sairaalan uudisrakennukset. Kaupunginvaltuuston antaman tehtävän ²⁾ mukaisesti rakennuskonttorin huonerakennusosasto oli laatinut pääpiirustukset ja kustannusarvion Kivelän sairaalan henkilökunnan asuinrakennusta ja yhtä sairaspaviljonkia varten. Ensiksi mainitun rakennuksen asemapiirroksesta ilmeni, että sairaala-alueen pohjoisraja oli siirretty jonkin verran pohjoisemmaksi, jotta rakennus voitaisiin sijoittaa käytännöllisemmin ja arkkitehtonisesti edullisemmin. Asuinrakennus oli suunniteltu käsittämään viisi kerrosta sekä kellarikerroksen, ja sen rakennuskuutio oli 28,980 m³. Kellarikerrokseen oli sijoitettu kattilahuone, polttoainevarasto, huoneet röntgenkojeita ja puhelinkeskuksen koneistoa sekä liinavaatevarastoa varten, pesunajitteluhuone, apteekkitavarain varastohuone, henkilökunnan kylpyhuoneita, pesutupa, mankeli- ja silityshuone sekä ruokalaa varten tarpeelliset kellarit; ensimmäisessä kerroksessa olivat sairaalan poliklinikka ja röntgenosasto, johtajan ja ylilääkärin huoneet, puhelinkeskus sekä henkilökunnan asuinhuoneita, teekeittiö, huuhteluhuone, kylpyhuoneita y.m., toisessa, kolmannessa, neljännessä ja viidennessä kerroksessa sairaanhoitajattarien huoneita, kokoushuoneita, teekeittiö, huuhteluhuone, kylpyhuoneita y. m. sekä kaksi apulaislääkärien huoneistoa. Sairaspaviljonki tulisi niinkään käsittämään viisi kerrosta sekä kellarikerroksen, ja eri kerrokset tulisivat sisältämään: kellarikerros huoneen potilaiden vaatteita varten, potilaiden kylpyosaston, vastaanottokylpyosaston, desinfiomislaitoksen, ruumishuoneen y.m., ensimmäinen kerros sairaosastot 23 ja 25 potilaalle, toinen, kolmas ja neljäs kerros jokainen kaksi 27 potilaalle tarkoitettua sairaosastoa sekä viides kerros 9 potilaalle tarkoitettua sairaosaston, sairaalan laboratorion ja valohoito-osaston sekä suurehkon makuuhallin. Paviljongin hoitopaikkain kokonaismäärä tulisi olemaan 219 ja sen kuutiosisällys 24,500 m³. Koko rakennusyrityksen kustannusarvio päättyi 19,045,400 markkaan, mistä 10,404,000 markkaa tuli asuinrakennuksen, 8,310,000 markkaa sairaspaviljongin, 240,700 markkaa rakennusten välisen osaksi maanalaisen yhdyskäytävän ja 90,700 markkaa ulkojohtojen osalle. Edellä mainittuun summaan ei sisällynyt sisustus- ja kalustomenoja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ edellä mainitut Kivelän sairaalan henkilökunnan asuinrakennuksen sekä sairaspaviljongin pääpiirustukset ja näiden rakennusten kustannusarvion, joka päättyi 19,045,400 markkaan. Samalla kaupungin yleisten töiden hallitusta kehoitettiin työpiirustuksia laadittaessa

¹⁾ Kvsto 1 p. huhtik. 8 §. — ²⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 29. — ³⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 11 §.

ja rakennustöitä suoritettaessa mikäli mahdollista noudattamaan säästäväisyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta. Vuoden 1932 menosääntöön oli tätä tarkoitusta varten merkittävä 17,045,400 markan siirtomääräraha, josta 8,000,000 markkaa sai käyttää ennakolta kuluvana vuonna. Edelleen valtuusto määräsi, että työt sai aloittaa vasta kaupunginhallituksen annettua siihen luvan.

Aidatun askartelualueen ja lepopallin järjestämiseksi Sofianlehdon pientenlastenkodin alueelle kaupunginvaltuusto myönsi¹⁾ sekalaisten menojen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 64,600 markkaa.

Kunnalliset työväenasunnnot. Karhulantien kunnallisten työväenasuntojen pihamaan tasoitusta varten kaupunginvaltuusto myönsi²⁾ vuoden tilieroksesta 3,771: 95 markan suuruisen määrärahan.

Uuden koulutalon rakennuttaminen ruotsinkielisille kansakouluille. Kaupunginvaltuuston päätettyä³⁾ rakennuttaa kortteliin n:o 702 koulutalon ruotsinkielisten kansakoulujen tarpeisiin kaupunginarkkitehti oli laatinut puheena olevan rakennuksen luonnospiirustukset niihin liittyvine 8,917,000 markkaan päätyvine kustannusarvioineen. Kaupungin yleisten töiden hallitus katsoi kuitenkin, että rakennusohjelmaa oli supistettava, ja myöskin koulujen johtokunta, jonka lausunto oli hankittu, ehdotti eräitä muutoksia⁴⁾ kustannusten vähentämiseksi. Tämän johdosta rahatoimikamari asetti erityisen komitean selvittämään tätä kysymystä sekä antamaan lausunnon lastentarhain johtokunnan tekemästä ehdotuksesta, että Hermannin Hemgård-nimiselle lastentarhalle järjestettäisiin huoneisto puheena olevaan kansakoulutaloon. Sittemmin antamassaan lausunnossa⁴⁾ komitea lausui, että kaupunginarkkitehdin ehdottama koulukylpylä, jota kaupungin yleisten töiden hallitus oli pitänyt tarpeettomana, olisi rakennettava, koska se ei vaatinut paljon tilaa eikä sanottavasti lisännyt koulutalon rakennuskustannuksia sekä koska ei ollut syytä pelätä sen vahingoittavan rakennusta. Sitävastoin komitea oli samaa mieltä kuin hallitus siitä, että käytävään leveys voitiin vähentää 4 metristä 3.5 metriin, että veistosalien samoinkuin ensimmäisen kerroksen porrashallin mittasuhteita niinkään voitiin supistaa sekä että voimistelusalin, jonka pinta-ala ei alittanut n. 11 × 18 m, oli riittävän suuri. Voimistelusalin yhteyteen suunnitellun näyttämön kaupungin yleisten töiden hallitus oli tahtonut poistaa, mutta komitea piti sitä tarpeellisena juhlatilaisuuksien kasvatuksellisesti tärkeitä esityksiä ja näytäntöjä varten ja huomautti, että sitä sillävälän voitiin käyttää voimistelutelineiden säilyttämiseen. Hallituksen ehdotukseen, että luonnontieteen opetukseen käytettävää tilaa vähennettäisiin, komitea ei voinut yhtyä. Omasta puolestaan komitea ehdotti, että voimistelusalin takana olevat portaat ja näyttämön takana olevat huoneet jätettäisiin pois, ellei niiden sijaan voitu järjestää oppisalia tai muuta koululle tarpeellista huonetta, josta silloin voisi olla ovi näyttämölle ja joka mahdollisten näytäntöjen aikana voisi olla esiintyjäin pukuhuoneena, että luokkahuoneitten mittasuhteet vähennettäisiin esim. n. 6.5 × 9.6 m:iin sekä että piirustus-salia ei sijoitettaisi etelänpuolelle. Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdottamista supistuksista komitea voi hyväksyä tuberkuloottisille lapsille tarkoitettujen huoneitten poistamisen.

Lastentarhain johtokunnan anomuksesta, että uudesta kansakoulutalosta varattaisiin huoneisto lastentarhalle, komitea oli sitä mieltä, että kyseinen

¹⁾ Kvsto 11 p. helmik. 14 §. — ²⁾ S:n 14 p. tammik. 6 §. — ³⁾ Ks. v:n 1928 kert. s. 23 ja 32. — ⁴⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 12 v:lta 1930.

lastentarha paremmin sopi sijoitettavaksi Toukolan entiseen kansakoulutaloon, joka suorittamalla eräitä vähäisiä ja huokeita muutostöitä saataisiin täysin tätä tarkoitusta vastaavaksi.

Rahatoimikamari antoi sen jälkeen kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi antaa laatia uudet luonnospiirustukset komitean ehdottaman supistetun rakennusohjelman mukaisesti. Hallitus lähetti sitten kaupunginarkkitehdin laatimat piirustukset, joissa komitean kaikki ehdotukset oli otettu huomioon lukuun ottamatta piirustussalin sijoitusta, missä kohdin komitean toivomuksia ei ollut voitu noudattaa. Rakennuskuutio, joka aikaisempien piirustusten mukaan oli ollut 24,100 m³, oli supistunut 22,300 m³:iin ja arvioidut kustannukset alentuneet 1,112,000 markkaa, mikä vähennys kuitenkin osaksi johtui siitä, että yksikköhinta, joka aikaisemmin oli laskettu 370 markaksi, nyt voitiin arvioida 350 markaksi m³:lta.

Kaupunginhallitus lähetti kaikki asian johdosta syntyneet asiakirjat kaupunginvaltuustolle ja ilmoitti ¹⁾ samalla, että se puolestaan hyväksyi ne tulokset, joihin asiaa valmistelleet viranomaiset olivat tulleet. Tässä yhteydessä hallitus huomautti, että kansakoulujen voimistelusaleja yhä enemmän oli luovutettu yksityisten yhdistysten käytettäväksi, mistä kouluille tietenkin oli ollut haittaa, ei kuitenkaan niin suurta, että sen vuoksi olisi ollut välttämätöntä luopua tällä tavoin tukemasta kansanterveydelle niin tärkeätä voimistelutoimintaa. Mutta uusia kansakoulutaloja suunniteltaessa oli syytä ottaa huomioon voimistelusalien edellä mainittu käyttö. Salit pitäisi voida kokonaan eristää muusta kouluhuoneistosta, niille olisi järjestettävä eri sisäänkäytävä ja niiden yhteyteen tilaa yhdistysten yksityisten voimisteluvälineiden säilyttämistä varten, mieluummin myöskin eri peseytymishuoneet vieraille voimistelijaille.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä kaupunginarkkitehdin myöhemmin laatimat kortteliin n:o 702 rakennettavan ruotsinkielisen kansakoulutalon luonnospiirustukset sekä antaa kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi laadittaa kyseisen rakennuksen pääpiirustukset ja kustannusarvion, joita laadittaessa hallituksen tuli pyrkiä edelleenkin supistamaan kustannuksia, kuitenkin ottaen huomioon, ettei koulutalon tarkoituksenmukaisuus joutunut siitä kärsimään.

Rakennuskonttorin huonerakennusosasto laati sen jälkeen pyydetyt pääpiirustukset, jotka perustuivat edellä mainittuihin kaupunginvaltuuston hyväksymiin luonnospiirustuksiin ja joita laadittaessa oli otettu huomioon ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan eräihin yksityiskohtiin kohdistamat huomautukset. Kustannusarvio päättyi 7,100,000 markkaan, mikä vastasi 318 markkaa m³:lta, ja oli laadittu edellyttäen uutta kansakoulutaloa rakennettaessa noudatettavan samaa rakennustasoa kuin aikaisemmissa kansakoulurakennuksissa. Tasoitustöihin tarvittiin lisäksi 315,000 markkaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ edellä mainitut kortteliin n:o 702 rakennettavan uuden ruotsinkielisen kansakoulun pääpiirustukset ja sen 7,415,000 markkaan päättyvän kustannusarvion.

Kellosaaren lentosatama. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, että Kellosaaren rakennettaisiin lentoliikennettä varten toimistorakennus pääasiallisesti kaupungin yleisten töiden hallituksen lähettämän, yksikerroksisen puurakennuksen käsittävän ehdotuksen mukaisesti ja n. 650,000 markaksi arvioiduin kus-

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4. — ²⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 10 §. — ³⁾ S:n 27 p. toukok. 14 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. helmik. 8 §.

tannuksin. Mainitulle hallitukselle annettiin tehtäväksi antaa laatia rakennuksen pääpiirustukset ynnä yksityiskohtainen kustannusarvio sekä aikaan lähettää ne kaupunginvaltuuston vahvistettaviksi.

Kesäkuun 17 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁾ hallituksen edellä mainitun toimeksiannon nojalla laadittamat pääpiirustukset 650,000 markkaan päätyvine kustannusarvioineen.

Rakennuskonttorin työpaja- ja varastorakennukset. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä²⁾ Toukolaan rakennettavien rakennuskonttorin uusien työpaja- ja varastorakennusten rakennusohjelman oli ilmennyt, että työpajarakennuksen alle tuleva kellaritila helposti voitiin sisustaa autovajaksi ja varastuhuoneeksi, mistä olisi kustannuksia 152,870 markkaa, ja suunniteltu varastorakennus, jonka aiheuttamat kustannukset oli arvioitu 328,000 markaksi, sen sijaan jättää rakentamatta. Aikaisemmin vahvistetun ohjelman lisäksi oli kuitenkin suoritettava eräitä vesijohto- ja viemäritöitä sekä eräitä ammattientarkastajan vaatimia täydennystöitä, minkä lisäksi kattilahuoneessa oli tehtävä eräitä vähäisiä louhimistöitä ja tämä huone eristettävä vedenpainetta vastaan, ja näiden viimeksi mainittujen töiden arvioitiin tulevan maksamaa 179,900 markkaa. Kaupungin yleisten töiden hallitus anoi saada edellä mainituissa kohdissa poiketa vahvistetusta rakennusohjelmasta, mihin anomukseen kaupunginvaltuusto myöntyi³⁾.

Poliisilaitoksen huoneistojen korjaukset. Korjaus- ja sisustustöiden suorittamiseksi siinä Sofiankadun talon n:o 3 huoneistossa, joka oli ollut poliisilaitoksen ratsastavan osaston hallussa ja sen muutettua sieltä luovutettaisiin etsivälle osastolle, kaupunginvaltuusto osoitti⁴⁾ vuoden tilierotuksesta 86,000 markkaa.

Maidontarkastamon huoneisto. Rakennuskonttorille annettiin⁵⁾ tehtäväksi heti sisustaa Etelärannan talon n:o 10 eteläosan alakerros maidontarkastamon tarpeisiin. Tähän tarkoitukseen myönnettiin 200,000 markan määräraha, joka merkittäisiin vuoden 1932 menosääntöön, mutta jonka sai ennakolta käyttää jo kuluvana vuonna.

Toivolan koulukodin saunarakennuksen laajentaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ pääluokassa Lastensuojelulautakunta olevista käyttövaroitetaan 15,000 markkaa lastensuojelulautakunnan käytettäväksi Toivolan koulukodin saunarakennuksen laajentamiseen, mikä työ oli suoritettava laitoksen omin työvoimin rakennuskonttorin antamien ohjeiden mukaan ja sen ylivalvonnan alaisena.

Alppilan ravintolan korjaukset. Vuoden tilierotuksesta kaupunginvaltuusto myönsi⁷⁾ Aktiebolaget Alphyddan osakeyhtiölle 31,103:75 markan suuruisen korvauksen yhtiön sähkölaitoksen määräyksestä Alppilan ravintolassa suorituttamista sähköjohtojen korjauksista.

Vallilan kauppahalli. Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ joulukuun 31 p:stä lakkauttaa Vallilan kauppahallin, joka heti sen jälkeen purettaisiin, koska se aiheutti kaupungille tappiota ja sitä voitiin pitää tarpeettomana, lukuisiin Vallilan uudisrakennuksiin kun oli järjestetty ajanmukaisia kauppahalleja.

Kaupungin virutushuoneitten lakkauttaminen. Koska kaupungin virutushuoneitten käyttö vuodelta oli vähentynyt sen johdosta, että kaupungin asukkailla oli entistä paremmat mahdollisuudet pesunsa huuhtelemiseen

¹⁾ Kvsto 17 p. kesäk. 8 §. — ²⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 41. — ³⁾ Kvsto 13 p. toukok. 12 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. marrask. 15 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 12 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. lokak. 10 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. jouluk. 17 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. kesäk. 10 §.

taloissa, joissa he asuivat, ja koska kyseisten laitosten kaupungille aiheuttamat menot olivat tulleet liian suuriksi verrattuina sekä niistä saatuihin tuloihin että niiden hyödyllisyyteen, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että Sörnäisten rantatien ja Siltavuorenrannan virutushuoneet suljettaisiin syyskuun 1 p:nä; kehoittaa rakennuskonttoria säästämään virutushuoneiden korjausta varten kuluvan vuoden talousarvioon merkityt määrärahat; sekä valtuuttaa kiinteistölautakunnan aikanaan myymään virutushuoneet julkisella huutokaupalla velvoittaen ostajan purkamaan ja poistamaan ne.

Katsoen siihen, että virutushuoneita ylimalkaan ei ollut järjestetty Pasi-lan yksityistaloihin, päätettiin toistaiseksi säilyttää sikäläinen kunnallinen virutushuone.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Määräraha vesi- ja kaasujohdoja varten. Kaupunginvaltuuston päätettyä ²⁾, että eräiden Pälkäneenkadun, Kuortaneenkadun, Lemun-, Sammatin- ja Kangasalanteiden sekä Kaikukujan osien tasoitus suoritettaisiin varatyönä, kaupungin teknillisten laitosten hallitus anoi, että edellä mainittuihin katuihin tulevat vesi- ja kaasujohdot saisi laskea tasoitustyön yhteydessä. Esitykseen myönnyttiin ³⁾ ja päätöksen aiheuttamat kustannukset, 276,000 markkaa vesi- ja 101,000 markkaa kaasujohdotöiden osalta, päätettiin ottaa huomioon vuoden 1932 menosääntöä vahvistettaessa.

Hernesaaren vesijohdotyöt y. m. Lähettäessään valtuustolle ehdotuksensa Hernesaaren jaoituskaavaksi ⁴⁾ kaupungin yleisten töiden hallitus samalla lausui, että saaren luovuttaminen varasto- ja teollisuustarkoituksiin edellytti rautatieyhteyden järjestämistä sinne, uuden laiturin rakentamista saaren itäpuolelle ja länsipuolella olevan laiturin korjaamista sekä vesijohdon johtamista Kalastajatorilta saaren keskipaikkeille. Rautatien rakentaminen voitiin kuitenkin siirtää vuoteen 1932. Kaupunginhallitus piti uusien varastotarkoituksiin ja pienteollisuuksien tarpeisiin soveltuvien alueiden järjestämistä Länsisataman läheisyyteen erittäin suotavana. Ehdotetuista töistä hallitus oli sitä mieltä, että toistaiseksi olisi laskettava lopullinen vesijohto ainoastaan Munkkisaaren etelärantaan asti ja sieltä väliaikainen kesäjohto Hernesaareen, mikä supistus alentaisi kustannukset 400,000 markasta 270,000 markkaan. Kaupunginvaltuusto yhtyi hallituksen mielipiteeseen ja päätti ⁵⁾, että Hernesaaren vesijohdon laskemista varten tarpeelliset kaivu- ja täyttämistyöt sekä kuormausrakennuksen rakentaminen suoritettaisiin varatoinä ja kustannettaisiin niitä varten myönnettyillä varoilla sekä että vuoden 1932 menosääntöön merkittäisiin vesijohtoputkien ja niiden laskemisen aiheuttamien kustannusten suorittamista varten 90,000 markan määräraha, jonka sai käyttää jo kuluvana vuonna.

Vesijohdojen uusiminen. Vesijohtolaitoksen esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että Alppilan ja vesilinnan välinen vanha 400 m/m vesijohto poistettaisiin ja sen sijaan asetettaisiin 800 m/m johto aikaisemmin lasketun samanlaajuisen johdon ⁷⁾ päätetekohdasta vesisäiliön haaratiehen asti ja 600 m/m johto tästä vesisäiliöön asti sekä että työn kustannukset, jotka arvioitiin

¹⁾ Kvsto 10 p. kesäk. 9 §. — ²⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 103. — ³⁾ Kvsto 11 p. helmik. 17 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. s. 3. — ⁵⁾ Kvsto 22 p. huhtik. 16 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. maalisk. 12 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1929 kert. s. 110.